

Beretning DOF Sydøstjylland 2025

Bestyrelsen: Conny Brokholm (formand), Ronni Røjgaard (næstformand), Lars Holst Pedersen (kasserer), Lene Gredal, Marianne Fock, Peter Damgaard, Nina R. Larsen. Suppleanter: Kurt Storgaard og Peter Dam-Hansen.

Lidt om året: Vi har afholdt 6 bestyrelsesmøder, 1 naturpolitisk møde med kommunekontakterne og Henrik Wejdling til at fortælle, 2 møder i overvågningsgruppen, og 3 personer har deltaget i de 2 repræsentantskabsmøder.

Alle afdelinger har fået halveret deres tilskud i 2025 og de næste 2 år pga DOF's dårlige økonomi. Det giver selvfølgelig nogle udfordringer, og vi ender med et minus på 26.000 kr i 2025. I 2028 får vi igen det fulde beløb.

DOF Sydøstjylland har pr 31.12.2025 et medlemstal på 731 medlemmer. I år 2000 var der 411 medlemmer, så selv om der er udmeldinger og frafald, stiger medlemstallet stille og roligt. Vi har 17 DOF Ung og 32 Ørneklubmedlemmer.

DOF's medlemstal pr. 31/12 - 2025 ligger på 17.207 mod budget 2025 på 17.700 medlemmer. Dette skyldes nok en kontingentstigning fra 520 kr til 570 kr. DOF Ung og Ørneklubben fik ikke kontingentforhøjelse.

Ved generalforsamlingen i februar var der valg til repræsentantskabet: Conny Brokholm (formand), Lars Holst Pedersen og Jens Erik Sørensen blev valgt. Suppleanter: Nina R. Larsen og Karsten Enggaard.

Ture og møder: Vi havde 4 foredrag i løbet af vinterhalvåret + et julemøde. Boligbirding i Kolding (Nina R. Larsen), Kongeørnen i Danmark (Hans Christophersen), om Langli (Lars Maltha Rasmussen), billeder fra Ecuador og Galapagos (Karsten Enggaard).

Vores plan er at lave min. en tur i weekenden og en hverdagstur i hver måned undtagen juli. Vi havde 26 fugleture, og både indenfor og udenfor lokalafdelingen. Der var pænt fremmøde til alle turene. Min 8

deltagere og max over 60 deltagere. Største antal deltagere var der på en tur til Langi og en Nattergale- og natlyttetur til Uldum Kær.

Ørneklubben: Det er ikke blevet til så mange ture i 25. Ud over ørnenes dag og fuglefestival har jeg haft en velbesøgt tur til Skibelund og en tur til Borre Knob. Søren Rain Johansen

I Connys have var der ringmærkning af 6 Tårnfalkeunger, og 9 børn og 9 voksne deltog.

DOF Ung: Vi støttede i år en DOF Ung til et 3 måneders ophold på Blåvand Fuglestation. DOF Sydvestjylland betalte halvdelen af udgiften.

Ørnens Dag: Vi havde et arrangement ved Kongens Kær, Vejle. Der var > 100 besøgende. Det var diset i starten, men det klarede op. Ørnene viste sig desværre ikke, men der var cacao, slik og snak om de andre fugle i kæret.

Punkttællinger: Der har været en nedgang i antal ruter for både vintertællinger og sene ynglefugle tællinger, så det skal vi fremover arbejde mere med. Peter Damgaard er koordinator.

Boligbirding: Der var en omgang Boligbirding både forår og efterår 2025. I forårsversionen var der 39 deltagere i DOF Sydøstjylland, og i efterårsversionen var der 25 deltagere. Vi ligger stadig på et rigtigt højt og flot antal deltagere i vores lokalafdeling ift. antal medlemmer. Lad os blive ved med det 🐾.

Den deltager i Sydøstjylland, der fik det højeste antal arter i foråret 2025, fik 85 arter på listen, mens den deltager, der havde flest arter i efteråret 2025, fik registreret 70 arter.

Mest interessante obs var: Stor tornskade, rødtoppet fuglekonge, græshoppesanger, ringdrossel, husrødstjert, digesvale, hedelærke, stor hornugle, alk, sule, splitterne, mudderklire, svaleklire, vagtel, vandrikse, lærkefalk, sortand, skeand, kortnæbbet gås og hvid stork. Nina. R. Larsen

Fugle i DOF Sydøstjylland: I Hedensted kommune var der i 2025 både godt og dårligt nyt om fuglene og særligt dem med de store vingefang tiltrak sig opmærksomhed. Først og fremmest ynglede der ikke bare et, men to par Hvide storke i Uldum kær. Det ene par i det område der benævnes Uldum kær, hvor parret fik 3 unger på vingerne, og det andet par i Åle kær, som fik to unger på vingerne. Det er første gang i 51 år, at der har ynglet stork i kærområdet, og 53 år siden der sidst er kommet unger på vingerne. Storkene havde det bedste yngleår i 35 år i Danmark med 13 par. Succesen bunder i to forhold: det

varmere klima gør overvintring i Europa mulig, hvilket sparer storkene for en energikrævende og farlig tur til Afrika, og dels er der stor ynglesucces hos bestanden i nordtyskland, som stiger med 10% om året; i 2025 var der således 550 par. Storkeparrene i kæret har givet ny opmærksomhed omkring naturens tilstand i denne del af Gudenådalen, og kan måske i de kommende år give anledning til naturforbedrende tiltag. Det er også yderst påtrængt, da kærerne gror til i førne, grundet manglende afgræsning og dårlig hydrologi.

Hedensted kommunes eneste ynglende havørnepar havde til gengæld et dårligt år. Langt hen i foråret så det ellers fint ud, da en unge voksede sig planmæssigt større, men midt i maj var der pludselig stille omkring reden. Ingen unge at se og forældrefuglene var også væk. Så et eller andet er gået galt, desværre. Vh. Kurt Willumsen

Uglegruppen i Kolding: I de 28 natuglekasser som er opsat i Naturstyrelsens skove i Kolding kommune har der været yngleforsøg i de 10 af kasserne. I 5 af kasserne er der observeret i alt 12 unger. Det svarer nogenlunde til sidste års niveau (11 unger).

Der er opsat 5 uglekasser i Kolding kommunes skove i februar i år. Der har ikke været yngleforsøg i nogen af dem. Peter Dam-Hansen

Peter Dam-Hansen deltog i Børkop Biblioteks uglemne i vinterferien. Der blev sat en uglekasse op.

Uglegruppen nord for Vejle Fjord

Der er 28 kasser i området. 7 kasser var benyttet.

I 2025 lavede jeg et ekstra tjek længere henne i ynglesæsonen. Det var desværre skuffende - kun unger i 3 kasser og æg i en.

Vi har her i efteråret 2025 lavet lidt vedligehold. Flyttet en kasse, hængt en ny op og lavet bedre forhold for indflyvning samt dårligere mulighed for mår for at komme til kasserne ved trimning af grene og småtræer. Karen Sander Jensen

Rovfuglegruppen: Vejle Kommune: Rød glente havde i Vejle Kommune sidste år 19 sikre par mod 15 par i 2024, derudover er der mindst 3-4 sandsynlige par. Omkring 80 % af yngleparrene havde succes!

Havørnen ved Kongens Kær fik 2 unger på vingerne i 2025. Hele lokalafdelingen havde 9 par Havørne sidste år. Vejle kommune har bedt om hjælp til placering af en ny T-pæl til ørnene i KK. Det hjalp jeg dem med.

Vandrefalken på Vejle Havn fik 3 unger på vingerne.

Bestandsudviklingen for **Musvåge**, **Duehøg** og **Spurvehøg** i vores område er desværre negativ men positiv for **Rørhøg** og måske også **Lærkefalk**.

Hvepsevåge status usikker men måske stabil.

Fiskeørn havde et ynglepar nærmest på grænsen til lokalafdelingen i NV i 2025.

Det er mit indtryk at antallet af **Stor Hornugle** er stabiliseret men måske også med en nedadgående tendens. Mh. Lars F.Nielsen

Kolding rovfuglegruppe er stadig aktiv, selv om feltarbejdet er blevet indskrænket siden 50 års jubilæet for 3 år siden. Af de 10 rovfuglearter der pt yngler ved Kolding er det godt halvdelen som vi prøver at holde styr på i det 680 km store område. De øvrige arter følges i nogle delområder.

Musvågen er stadig ret almindelig, men ungeproduktionen har været for nedadgående de senere år, og nu er bestanden den laveste i 15 år.

Spurvehøgen er også klart i tilbagegang med laveste bestand i 10 år. Vi har oplevet at kuldstørrelsen er faldet med godt 23% siden år 2000.

Duehøgen er i dag nærmest sjælden, og 2 ud af 3 par er forsvundet siden midt halvfemserne. Der er 10 par tilbage i Kolding området, det vil sige et par pr 68 km.

Rørhøgen har været i fremgang fra ingenting i halvfemserne til over 10 par siden 2020, med ny max i 2025 med 18 par. Desværre er ynglesuccesen meget dårlig, og halvdelen af dette års par fik ikke unger på vingerne.

Rød glente er også gået frem. Efter en langsom start med 1 par i 1980 har glenten på det sidste bidt sig fast med nu 20 par her i 2025.

Hvepsevågen er en vanskelig art at registrere, men med en større indsats lykkedes det at finde en håndfuld reder, som overraskede med alle at levere udfløjne unger. Umiddelbart synes bestanden ret stabil på et højt niveau.

Tårnfalken har god ynglesucces og bestanden er stabil. Arten er totalt afhængig af flinke folk, der opsætter kasser. Da kasser har en begrænset levetid, har DOF Sydøstjylland købt 30 kasser, som skal bruges, der hvor vores gamle kasser efterhånden falder fra hinanden.

Lærkefalken har vi i år set på 3 lokaliteter. Der er fundet et sikkert ungekuld samt et sandsynligt. Arten er svær at have med at gøre og kræver et stort tidsforbrug.

Havørnen er til at få øje på, og dog, alle Koldings 4 par bor i store grantræer. 2 reder gav unger, 1 rede skred så æg røg på jorden. Den sidste rede sås med rugende ørn i marts, men opgav af ukendt årsag.

Vandrefalken på Skærbækværket er der ikke meget godt at sige om, idet den ikke har fået unger de sidste 5 år. Kurt Storgaard

Havørnene i DOF Sydøstjylland – I Lokalforeningen under Projekt Ørn er der udpeget en redekoordinator for hver ørnerede, der registreres, og de holder øje med reden og melder tilbage, om der er aktivitet og hvor mange unger, der observeres. Som endeligt mål registreres der, hvor mange unger der bliver flyvefærdige og som forlader reden. I 2025 har der været observation af 10 havørnereder i vores område. I 2 af rederne blev der ikke registreret aktiviteter. I en rede ophørte aktiviteten, selvom der havde været observeret en levende unge, der blev fodret. I de resterende 7 reder blev der talt 13 flyvefærdige unger, det er 2 flere unger end i 2024. Marianne Fock er lokalkoordinator for projekt ørn i DOF Sydøstjylland.

Vandstær: I 2025 var vandstæren tilbage som ynglefugl i vores lokalafdeling – nærmere betegnet et sted i Grejsdalen. Der var yderligere to ynglepar i Danmark, hvoraf det ene var på Sjælland, hvilket ikke er sket siden 1992! De fik dog desværre ikke ynglesucces. Årsagen er ukendt.

Vi havde for syvende gang vintertælling af vandstære i uge 6 og 7. På trods af færre deltagere og dermed færre lokaliteter tjekket, blev det alligevel det bedste resultat siden 2022, og middelværdien den højeste siden 2021. Resultatet blev 30-48 vandstære.

Endnu en gang var det Vejle Å og Grejs Å, der husede det højeste antal vandstære. I Grejsdalen var der rigtig mange steder med klatter, så maksimumantallet kan have været højere. Resultatet i hele Grejs Å blev 6-9 vandstære.

I Vejle Å blev det til imponerende 11-13 vandstære! Det er det højeste antal vandstære i Vejle Å under vandstæretællingerne, siden de startede i 2019. Nina R. Larsen

Natur- og overvågningsgruppen

Den Grønne Trepert har været det altdominerende emne i Natur- og overvågningsgruppen i 2025. Den Grønne Trepert er en historisk dansk aftale fra 2024 mellem regeringen, landbruget (Landbrug & Fødevarer) og miljøorganisationer (Danmarks Naturfredningsforening) om at skabe en markant omlægning af Danmarks arealer og landbrugsjord for at gavne klima, natur, biodiversitet og vandmiljø. Målet er at plante 250.000 hektar ny skov, udtage 140.000 hektar lavbundslande til vådområder, forbedre vandmiljøet og sikre rent drikkevand, gennem frivillige aftaler med tilskud til landmændene. Repræsentanter fra vores gruppe har deltaget i flere af lokale DN nedsatte støttegrupper, der skal styrke og kvalificere DN's input i forhandlingerne. Vi har deltaget i grupper relateret til Vandoplandene til: Randers Fjord, Horsens Fjord, Ringkøbing Fjord og Lillebælt. Derudover er vi repræsenteret i et i 2025 nedsat Vandråd for Vejle Fjord. Vi har også deltaget i offentlige kommunale orienteringsmøder, hvor det også har været muligt at foreslå udtagelse af arealer med naturpotentiale. Vi venter med spænding på, hvad resultatet af bestræbelserne bliver i 2026, hvor bindende aftaler mellem parterne skal indgås.

Grøn Trepert var også valgt som temaet på vores lokale årlige møde med foreningens kommunekontakter, hvor Henrik Wejdling med inspirerende deltagelse forsøgte at klæde os godt på til det videre arbejde.

Peter Damgaard og Nina Rosendahl Larsen var kontaktpersoner for DOF Sydøstjylland i tre lokale grønne treparter. Peter var kontaktperson i den lokale trepart for Ringkøbing Fjord - dvs. Skjern Å-systemet, mens Nina var for treparten Horsens Fjord. Begge var også kontaktpersoner i treparten for Randers Fjord - dvs. Gudenå-systemet.

Karsten Enggaard for Lillebælt.

Fugle i ny natur

DOF Birdlife (og dermed også os) er sammen med Københavns Universitet i gang med et nyt feltprojekt kaldet **Fugle i Ny Natur** (FiNN). Projektet, der er finansieret af Aage V. Jensen Naturfond, skal belyse eventuelle ændringer i fuglelivet som følge af ændringer i driften af naturområder i Danmark (urørt skov

m.m. FiNN er et af DOF's store feltprojekter i traditionen fra atlas-, lokalitetsregistrerings- og punkttællingsprojekterne. Projektet gennemføres i perioden 2025-2027.

Projektet er delt i 2 dele Lille FiNN (2025), hvor der laves indledende afprøvning af bl.a. metoder og Store FiNN (2026-2027), hvor der skal laves spontantællinger løbende gennem perioden.

Flere af vores skove er udvalgt som projektskove i Store FiNN: Staksrode Skov, Tørskind Bakker NØ og SV, Fovslet Skov, Stenderup Nørreskov og Stenderup Midtskov. Vi håber på stor medlemsdeltagelse i dette projekt.

Naturpolitisk Udvalg

Kommunerepræsentant i Horsens Kommune

Som kommunerepræsentant i Horsens Kommune får jeg sammen med repræsentanter fra andre interesseorganisationer information om aktiviteter, der foregår i landskabet f.eks. opførelse af bygninger, nedlæggelse af rør, ændringer af landskaber, med det formål, at man på vegne af DOF Sydøstjylland kan være opmærksom på, om disse aktiviteter har negativ indflydelse på fuglenes livsførelse. I givet fald kan der gøres indsigelse.

Desuden er jeg repræsentant i Grønt Råd, Horsens Kommune. Målet med rådet er at styrke samarbejdet på tværs af organisationer og interesser om naturbevaring, naturgenopretning og friluftsliv i det åbne land og at arbejde for en bæredygtig helhedsorienteret beskyttelse og benyttelse af natur og landskab. I dette forum orienterer kommunen og organisationerne hinanden – og formidler problemstillinger – om emner, der berører naturen. Der er møde to gange årligt, samt ekskursion en gang årligt til en eller flere af de aktiviteter, der foregår. Marianne Fock

Vejle Kommune

Vejle Kommunes Klima-, Natur- og Naturforum er et godt eksempel på let adgang til god kontakt med jægere, fiskere, skovejere, landbrug, DN osv. der er møder og ekskursioner. DN og DOF lavede i år et fælles tema for dette forum.

Knud Flensted DOF kontakter kommunekontakt, hvis der er kommune- og landssager han synes skal nærlæses for evt. høringssvar, de kommunale sager læses selvfølgelig bedst på kommunens hjemmeside. Borgere henvender sig også direkte, f.eks. hvorfor der ofte ligger døde duer - også brevdUER i en lille have, det viste sig at havnens Vandrefalk nød duebryster på en nærliggende fjernvarmeskorsten, resterne landede i den lille have. Også henvendelser vedrørende døde fugle og mulig fugleinfluenza.

Alle DOF-medlemmer kan deltage i foreningens VE-gruppe, dette forum har været brugt af kommunekontakten ved de mange diskussioner omkring de rigtigste steder at lave vindmøller og solcelleparker. Lars Kromann-Larsen

Vi fik en sag om "fuglesikring" i Vestbyen i Vejle. Der var i foråret sat skilte på alle dørene, at der ville blive lavet fuglesikring på ejendommene. En beboer spurgte, om det var lovligt at lukke huller, hvor der yngede Mursejlere?

Sagen blev undersøgt, og vi fik Vejle Kommune til at stoppe arbejdet indtil efteråret og så sætte kasser op til Murserjlerne. En god løsning!

Relevante Offentlige høringer og forvaltningsafgørelser m.m. gennemses løbende af kommunekontakter. I 2025 har det ikke givet anledning til mange opfølgninger fra vores side. Der er indsendt et høringssvar om Vejle Kommunes vedrørende planer om et nyt industriområde tæt på Højen Bæk området som er præsenteret i forslag til Kommunalplan for 2025-2037 for Vejle kommune. Her foreslog vi i lighed med flere andre at undersøge, om der ikke var andre muligheder. Efterfølgende har Vejle kommune taget forslaget ud af den vedtagne kommunalplan.

Det årlige kontaktmøde med Naturstyrelsen (NST) Trekantsområdet blev afholdt i oktober. På disse møder sker gensidig orientering af alle relevante emner, vidensdeling og afrapportering af aktiviteter. Herunder deling af årets ynglefund i opsatte natuglekasser i udvalgte statsskove og opdatering af Pas-PÅ-kortet med kendte rovfugle- og spættereder m.m. i statsskovene. Formålet er, at træer med rovfugle-, spættereder m.m. ikke fældes under skovhugst.

Potentialer for lokale større naturområder som kommende naturnationalparker blev drøftet. Her nævnes Randbøl Hede/Frederikshåb Plantage og området ved Gudenåens og Skjern Ås kilder. NST Trekantsområdets forventning er, at et af områderne udpeges til naturnationalpark. NST Trekantsområdet fik også en orientering om Fugle i Ny Natur (FiNN).

Facebookgruppen: Vores facebook side styres af Nina R. Larsen, og vi lægger ture, møder og referater ind. Der er 896 medlemmer.

Hjemmesiden: Desværre var vi uden hjemmeside det meste af 2025, selv om vi i maj måned købte og betalte den hos DOF.

DOF trailer: Vi har i 2025 købt en trailer med låg til alt vores udstyr, så det hele ligger samlet og pakket.

Mails: Alle medlemmer får ca 2 gange om måneden en mail om ture og møder, og nye medlemmer får et velkomstbrev.

Medier: Conny har været i TV Syd om Havørnene ved Rands Fjord og i Radio Trekanten om Ørnens Dag

Conny og havde 2 indslag om fugleinteressen og om Havørnene i Radio Trekanten.

Conny var i TV Syd om fældning af træer og hækkлипning i fuglenes yngletid.

Conny Brokholm

Formand DOF Sydøstjylland

Tegninger Jens Gregersen